

## ТЕНДЕНЦІЯ ЗМІН ВАЛЮТНОГО КУРСУ ГРИВНІ

Ліпіна Р.Є. [lruslana1998.09@gmail.com](mailto:lruslana1998.09@gmail.com)

*Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д. Моторного*

На сьогоднішній день в розвитку економіки України склалась досить нестабільна ситуація на валютному ринку. Зміцнення національної валюти впливає не тільки на розвиток держави, але й безпосередньо на добробут кожного громадянина.

Головне завдання національної економіки - це зростання її конкурентоспроможності. Конкурентоспроможність держави тісно пов'язана з конкурентоспроможністю підприємств і товарів, на яку чинить значний вплив валютний курс.

Проаналізуємо, які саме чинники вплинули на валютний ринок України за останні роки. Ситуація на валютному ринку України сьогодні є дуже нестабільною. Ціна української гривні починаючи з 2014 року зростала стрімкими темпами, що супроводжує негативні наслідки для населення країни та економіки загалом. У табл. 1 показано зміну курсу української гривні відносно долара США, євро та англійського фунта стерлінга, графічна інтерпретація зображена на таб. 1.

Переломним моментом на українському валютному ринку став 2014 рік, коли національна валюта почала різко знецінюватися. Так, наприкінці 2013 р. курс гривні до долара США на міжбанківському валютному ринку перебував на рівні – 8,11 грн. за дол. США. Вже наприкінці 2014 року прослідковується стрімке зростання курсу іноземної валюти та падіння курсу гривні. Це було спричинене в основному скороченням обсягу експорту, подорожчанням імпортової продукції, зменшенням обсягу прямих іноземних інвестицій та значними витратами на обслуговування державного боргу, політичними подіями в Україні.

У наступні роки ситуація на валютному ринку України не покращувалась. Обсяг виробництва скорочувався, що спричиняло і подальше знецінювання гривні. Недовіра населення до стійкості національної валюти у 2015 році призвела до зростання відпливу готівкової валюти поза банки до 1,7 млрд. дол. США. На наступні 2016- 2017 рр. ситуація щодо курсу залишалась стабільною, коливання курсу не мали великої амплітуди. На початок 2018 року курс іноземної валюти відносно гривні знижується, хоча і незначними темпами. Проте це ще не показник покращення становища на українському валютному ринку, оскільки середньорічне значення показника при нестабільній економіці може різко змінитися у протилежну сторону.

Негативний вплив на стан валютного ринку також має і тіньова економіка, частка якої є досить високою у сьогоднішніх умовах. Це зменшує великий обсяг ресурсів на валютному ринку, а також знижує ефективність застосовуваних Нацбанком монетарних й валютних регулятивних заходів. За статистичними даними частка тіньової економіки становить біля 50%, хоча реальні дані є значно вищими[1].

Важливим фактором, що впливає на валютний курс, виступає торговельне сальдо. Так, з 2005 по 2008 роки експорт і імпорт товарів мали тенденцію до зростання, в 2009 році вони скоротились, а з 2010 року знов почали зростати. Така тенденція зберігалась до 2013 року, після чого знов намітилось падіння даних 143 показників. Аналогічну динаміку мав торговий баланс, залишаючись негативним протягом тривалого періоду часу [2].

Таким чином, стабілізація валютного курсу є вкрай важливим завданням для забезпечення перспектив розвитку економіки. Для України із відкритою та нестабільною економікою потрібно ефективно функціонування валютного ринку, щоб забезпечити економічне зростання і як результат покращити життя населення. Важливу роль в вирішенні даної проблеми відіграє режим валютного курсу. В нинішніх умовах вільно плаваючий валютний курс приведе до макроекономічної нестабільності, фіксований курс дозволить виграти час, необхідний для реформування економіки [3]. Тому для стабілізації валютного

курсу необхідно застосування фіксованого режиму або плаваючого режиму валютного курсу, але скоригованого державою.

*Таблиця 1 – Офіційний курс валют за 2010-2017 рр. (на основі даних офіційного сайту Національного банку України), грн.*

Валюта/ Рік	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
100 англійськ их фунтів стерлінгів	1226,89	1277,71	1266,38	1250,64	1953,75	3340,42	3470,08	3424,87
100 доларів США	793,56	796,76	799,10	799,30	1188,67	2184,47	2555,13	2659,66
100 євро	1053,29	1109,18	1027,06	1061,22	1571,59	2422,87	2829,19	3000,42

*Джерело: побудовано авторами за даними [9].*

### **Список використаних джерел:**

1. Хома І. Б., Онищак Л. О. Основні проблеми та тенденції валютного ринку України в умовах нестабільності валютного курсу. – 2018.

2. Максименко Я.А. Зовнішньоторговельні відносини України / Я.А. Максименко // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». – Харків: НТУ «ХПІ», 2015. – № 60 (1169). – С. 145 – 148.

3. Максименко Я.А. Проблема курсообразования в Украине / Я.А. Максименко, В.В. Шпитальний // Труды 12-ї Міжнар. наук.-практ. конф. [«Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум – 2016» ], (Харків, 6-8 грудня 2016 р.) / НТУ «ХПІ». – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – С. 104 – 107.

4. Demchenko I. V. Elements of financial safety of agrarian subjects of managing of Zaporozhe region / I. V. Demchenko // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). - 2013. - № 2(5). - С. 7-15. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau\\_2013\\_2\(5\)\\_2](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_2(5)_2).

5. Демченко І. В. Забезпечення фінансової безпеки в контексті передумови інноваційного розвитку промислового підприємства / І. В. Демченко // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). - 2016. - № 3. - С. 232-239. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau\\_2016\\_3\\_32](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2016_3_32).

6. I. Demchenko. O. Iatsukh. The problem of unprofitable activity of enterprises in Ukraine. Baltic Journal of Economic Studies, Vol. 4 (2018), No. 2 March, p. 64-69. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/382>

**Науковий керівник: Демченко І.В., к.е.н., доцент**